

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandentu priredil K.

(Dalje.)

“Pregledoval sem zapisnike pridelkov naših kmetov. Preveč ti psi porabijo za se. Preveč potratan žive. Tega ne bom trpel več.”

“Meni se pa zdi, da sem jim dovolil ravno toliko, da ne stradajo!”

“Da ne stradajo? Da ne stradajo? Ali ni sram Ižanskega valpeta, da tako govori? Da, še sem v graščino pripelji to golazen in jim odpri mojo vinsko klet, da se napijo! Te besede se mi ne dopadejo od tebe!”

“Milostljivi gospod grof, skušam ravnati popolnoma po vaših navodilih. Ali ne slišite dan na dan toliko pritožb od kmetov proti meni, da tako neusmiljeno proti jim postopam?”

“Kaj se jaž zmenim za pritožbe teh kmetov. Oni so zato tukaj, da služijo

svojim gospodarjem. Videl sem, da se v zimi oblačijo v ovčje kožuhe. Kmet pa kožuh? Ali ni to potrata. Vse kože morajo od zdaj naprej oddati tu na graščini. Za kmeta je dobro platno.”

“Toda milostljivi gospod grof, ali ne misliš, da bode to v tvojo škodo? Prehladili se bodo v mrazu in potem ne bodo mogli delati tlake. Enako mislim, če jim ne pustimo dovolj tečne hrane, da bodo opešali in bodo tudi slabši delavci.”

“Čemu ima pa valpet bič v roki?”

“Milostljivi gospod grof je učen človek. Zato se mu čudim, da ne uvidi, da delam samo v njegovo korist. Le majhen bi bil dobiček od te strani, na drugi strani pa velika škoda.”

“Dobro! Naj velja! Toda vedi, kolikor mogoče malo. Grof Wikbert po-

trebuje denarja. Tega ne pozabi. Ti nisi tu v službi, da bi kmetom služil, temveč meni!"

"Ali nisem bil do sedaj verni vaš sluga?"

"Saj ne rečem nič! — Dalje pa je še ena reč, o kateri se morava pogovoriti, radi katere sem te tudi poklical. — Ti veš, da me Bistriški menihi preganjajo! Veš, da njih verski fanatizem razširja upor med našimi kmeti. Uničiti jih moramo! Posebno od kar me je šel ta naduti fanatik Pater Janez tožit, sem sklenil maščevanje. Najti moram uzrok, da jih napadem, uničim in si prilastim njih občino. Treba več vojakov. Zato pa mi treba denarja. Ali imaš kak nasvet, kako bi se pomnožili dohodki mojih posestev?"

"Od kmetov bode težko še kaj dobiti. To jesen sem jim pobral vso govejo živino, kolikor je niso neobhodno potrebovali. Preiskal sem vse njih hiše za zlatom in srebrom. Toraj sem vzel vse, kar se je le vzeti dalo. Kaj bi se še naredilo, res ne vem?"

"Dobro! Ker je moj valpet tako kratkih misli, pomagati mu moram! — Ali nisi videl koliko krepkih dečkov od dvanajstega leta imam pod seboj po vaseh? In tudi zalih dozorelih rožic, deklet, bi se dalo nekaj natrgati."

"Kaj misliš s tem moj milostljivi gospod?"

"Kaj mislim? Res moj valpet še to vprašuje?"

"Da, ne morem razumeti?"

"Saj sem ti že večkrat rekel, da so tvoji možgani nekoliko omejeni. Dobro, ti bom pomagal. Hočem, da mi poloviš vse zdrave dečke cele moje občine in vse krasotice. Moj prijatelj žid Braun ben Abba, mora biti vsaki čas tu!"

Valpet je prebledal.

"Milostljivi gospod, spomnite se, koliko težav smo imeli pred tremi leti, ko sem jih lovil. Koliko krika in vika je bilo. Moje srce res ni iz voska, vendar prizorov, katere sem doživel takrat, ne bom pozabil!"

"Haha! izanski valpet, pa ima srce!

usmiljenje! Da ga le sram ni! Kaj pa je kmet? Kmet? Zakaj pa govejo živino prodajamo? Povej mi, kakšen razloček je med živino in med kmeti? Ali ni oboje moje? Ali nisem jaz gospodar obojega?"

"Pa vendar . . .!"

"Nič, pa vendar! Ukažem ti, da naloviš dovolj tega blaga, potem pošljem pa po Brauna. Sedaj mora biti v Trstu. Ko se bode vračal, se gotovo tu oglasi."

"Vendar, milostljivi gospod . . ."

"Brez ugovora! Slišiš?! — Kolika je sedaj cena dečka od dvanajstega do petnajstega leta?"

"Cena je različna. Za zdravega in krepkega se dobi tudi po deset denarjev. Za slabejše je navadna cena pet!"

"Dobro, ako jih naloviš vsaj 100 bode to petsto, ako ne več! In dekleta?"

"Se ravna po njeni lepoti!"

"Dobro. Naberite same krasotice! Jaz potrebujem denarja. Zpomni si to!"

"In vendar, milostljivi gospod, jaz ne morem tega izvršiti!"

"Kaj? Upiral se mi boš? Poberi se! Čul si moj ukaz in hočem, da ga izvršiš, drugače veš, kaj te čaka!"

"Ali milostljivi gospod ne ve, da je smrtna kazen zažugana vsakemu, kdor bi ugrabil krščanskega dečka ali deklet in prodal v sužnost!"

"Hahaha! Kako neumno govoriš! Kdo je pa najvišji sodnik v tej deželi? Kdo mora obsoditi k smrti, ako ne jaz?"

"Ali se ne spominjate, da so vas Bistriški menihi že tožili? Zakaj imate zaprtega v svoji temnici Izanskega župnika?"

"Da, da! Ti prokleti verski fanatiki. Ti menihi in duhovniki, ti so naša nesreča, ki nam kazijo mir in so nam v napotje v našem uživanju in naši svobodi. Zato, ravno za to se jih pa moram iznebiti prej ko mogoče. Njih hinavska ljubezen do bližnjega mi zastruplja še moje podložne. Da, da, Bistra mora biti moja pristava, menihi morajo pa viseti prej ko mogoče! Bomo videli, če se bodo res takile fanatiki in sleparji repenčili nad na-

mi mogočnimi grofi! Bomo videli, če moram res jaz iti patra Janeza vprašat, predno kaj izvršim, če mi on dovoli ali ne! Hahaha! Jaz obmejni grof, pa bi bil v strahu menihu!? Nikdar! — Poberi se mi! V štirinajstih dnevih hočem čuti poročilo, kako si opravil. Če ne bom zadovoljen s teboj, boš ti prvi visel. Hahaha! To bo radost kmetov, ko bodo videli viseti njih “dobrega” valpeta. Poberi se!”

Wikbert — izanski obmejni grof, — to je bil namreč ta kruti človek — je pa razburjeno meril prostorno sobano od kota do kota z naglimi koraki. Videlo se mu je, da je skrajno razburjen. Mrmral je sam seboj in stiskal pest. Prav dobro so razločila iz tega mrmranja beseda. “Bistra” in “prokleti menihi” — “maščevanje.”

Iz tega razbujenja ga vzdrami lahko trkanje na vrata.

“Notri!”

V sobo vstopi vojak stražnik.

“Milostljivi gospod grof, žid Braun ben Abba je pred graščino in želi z vami govoriti!”

“Hahaha! Kakor nalašč. Če se o volku pogovarjaš, pa volk pride! — Naj pride nemudoma gori.”

Stražnik se pokloni in odide.

S klobukom v roki in z globokomi pokloni vstopil je v sobo žid Braun ben Abba. Njegovo obnašanje tukaj je bilo popolnoma drugačno, kakor pa pri menihih v Bistri. Mej tem, ko je tam nastopal samozavestno in oholo, nastopal je tukaj kakor največji klečplazec. Neprestano se je priklanjal in smehljaj in mencial z rokami.

“Kakor bi te bil sam vrag prinesel, tako si mi ravno o pravem času prišel. Imam nekako 120 krepkih dečkov, zdravih in močnih kakor hrast, imam tudi nekaj skritih kmetjskih cvetk, katere bi se dale spečati v lep denar. Ako mi ponудиš primerno ceno, dobiš jih lahko takoj.”

“Hehehe! Njegova milost obmejni grof Wikbert ima glavo na pravem koneu. Če-

mu pa ima to kmetško sodrgo pod seboj? Samo zato, da se rede na stroške grofove? He? Kupčija, kupčija! — Vendar, naj mi milostljivi gospod dovoli najprej govoriti o drugi še večji trgovini?”

“Se tika mene?”

“Koga drugega pa? Velik dobiček! Velika korist! Gospod grof, sedaj ali pa nikoli.”

“No, to sem pa zelo radoveden. Žid Braun je znan kot pameten trgovec, toda vedno le za svoj žep. Za druge žepse se on ne briga veliko, razun, ako jih more sprazniti.”

“Hvala za poklon, milostljivi gospod. Vendar denar je bog židov. Brez denarja je človek nič, ne more nič, ne zna nič. Z denarjem je vse. Ali nimam prav?”

“Izvrstno! Tudi jaz tako pravim!”

“Danes pa prinašam tudi vam krasno priliko pomnožiti svoje premoženje za najmanj še enkrat toliko.”

“Židišče, le hitro. To sem pa radoveden kaj prinašaš?”

“Dolga je povest, gospod grof. Moje grlo je pa suho kot arabska puščava, skozi katero so šli naši očetje v obljubljeni deželo. Dajte mi malo rujne mokrote iz vaših slovečih kleti. Pravijo, da še kralj sam ne premore tako izborne kapljice, kakor obmejni grof Wikbert.”

“Ha, ha! Žid pač zna svojo kupčijo. — Pa naj bo! Toda če tvoje poročilo ne bo resnično in ne vredno rujne kapljice, pripravi svoje grešne židovske kosti!”

Ko se je žid pokrepčal, začel je pripovedovati cel dogodek, katerega je doživel v Bistri včeraj popoldne in večer.

“Braun, še en polič ga dobiš, pa še boljšega, vsklikne veselo grof, “to poročilo je vredno tega!”

Vstal je z divana, mel si zadovoljno roke in šel nekolikokrati molče po sobi gori in doli.

“Torej tako predrzni so že te hinavske ljudske zajede Bistriške! Niti cesarjeva čast, cesarjeva veljava in njegov pečat jima ni več sveto! Le čakajte, grdobe! Vas bo že obmejni grof naučil spoštovati tudi

to. Saj že nihče ni varen več pred njimi. Še celo jaz, obmejni grof naj bi šel vselej preje v Bistvo vprašat za dovoljenje, predno bi smel enkrat kihnuti. Predrznili so se celo tožiti me cesarju. Ha, ha! Zdaj vas pa imam, prokleti psi!"

In šel je zopet razburjeno parkrat po sobi. Oči so se mu jeze zavijale. Obraz se mu je skremžil od strasti in sovraštva, tako da bi se ga bil vstrašil vsakdo, kdor bi ga bil videl.

"Izborno, Braun, izborno! Ne bo zastonj, kar si naredil." Potapljal ga je po rami. "Bogato boš plačan!"

"Da, poznam milostljivega grofa izanskega kot moža skrajne pravice. Zato sem tudi vedel, da ne bode zastonj."

"Da, da, vse bom poskusil, da ne bode zastonj. Doseči moramo uničenje teh ljudi v Bistri. Takih sosedov ne maram. Kvarijo mi ljudi. Učijo jih nekakega neumnega verskega fanatizma, nekega bratstva in enakosti vseh ljudi pred Bogom in ne vem, kakih neumnosti še! Kaj treba kmetom tega vedeti. Kmeta naj se uči, da mora delati in ubogati in služiti svojemu gospodarju!"

"Kakor modri Salamon govori milostljivi gospod grof."

"Samo ena težava bode pri tej celi stvari in to je bistriški patron Kogoj. Tega so ti sleparji popolnoma premotili in je ravno tak fanatik, kakor so sami?"

"Hehehe! Kdo bi si bil mislil, da se mogočni obmejni grof boji berača kakoršen je Kogoj? Kmet je kmet, pa ga daj tudi v graščino."

"Vendar ima dobro izurjeno posadko vojakov. Kot stražnik velike državne ceste mora imeti močen oddelek."

"Ali se more kosati z izurjenimi vojniki obmejnega grofa? Tu niti primere ni!"

"Tega ti ne razumeš! Kogoj je nevaren! Če napadem Bistvo; je gotovo, da bom moral žrtvovati polovico svojih vojakov. Poleg tega moram oborožiti vso svojo posadko. Vse to pa stane denarja!"

Premeteni žid je takoj vedel, kam marajo te besede. Da bi se obmejni grof Wik-

bert res Kogoj bal, zdelo se mu je že neumno. Zato je vedel, da hoče grof od Brauna iztisniti kolikor mogoče visoko denarno pomoč.

"Gospod grof se le šali! Hahaha! Obmejni izanski grof Wikbert, strah in trepet cele okolice, pa da bi se bal revčeka, kakor je vrhniški Kogojček. Ne, gospod grof, to je pa že neverjetno!"

"Ti Kogoj ne poznaš. Kaj pa če ne dosežem svojega cilja. Bistra je mogočno utrujena. Med tem ko bi mi oblegali Bistvo, dobe menihi od kod lahko pomoč. Vsaj veš, da imajo ti fanatiki povsodi svoji prijatelje."

"Če jih napade obmejni grof zato da jih kaznuje, kar je njegova dolžnost, kdo si bode upal priti upornežem na pomoč."

"Žid Braun se razume na svojo kupčijo, na politiko se pa ne razume nič. Kakor rečeno, tvoj slučaj zahteva, da maščujem krivico in prisilim menihe, da se udajo in vrnejo tvoje sužne. Toda na vse zadnje pa vendar sam za se ne dobim ničesar!"

"Ničesar za se? Kaj milostljivi gospod grof ne ve, kako veliko je bogastvo v zlatninah in srebrninah, katere hrani Bistriški samostan? Kdo bode grofu branil polastiti se tega zaklada?"

"Kaj pa če ga ne dosežemo?"

"Dobro! Potem sem pa pripravljen prispevati k stroškom vojske!"

"Prispevati k stroškom vojske? Da, to sem hotel vedeti! Za žida Brauna se gre in za njegovo premoženje, katero so mu ukradli menihi. Toda žid Braun je bogat, silno bogat. Narediva tako-le: jaz dam vojake, žid Braun pa denar."

Žid je skremežil svoj obraz.

"Braun bogat, silno bogat" — kako čudno govori izanski obmejni grof. Kaj bogat!? Nič bogat! Revež sem! Trudim se s pošteno trgovino, da se preživim."

"Hahaha. Čegavi so pa kupi zlata in srebra, katere ima žid Braun nekje na Nemškem shranjene. — Narediva kratko: hočeš sprejeti stroške tega napada na Bistvo?"

(Dalje prih.)

Katoličanstvo in socialno vprašanje.

V brošurici "Od srca do srca" je Zveza K. Slov. priporočala kot mogočno sredstvo našega kat. preporoda — katoliške demonstracije, kat. shode. V "Glasilu K. S. K. J." je Zveza dobila odgovor, da so skupna sv. obhajila edino prave kat. demonstracije. — Da pokažemo, kako mislijo o kat. shodih veliki možje, priobčujemo tukaj dobesedno govor našega velikega Dr. Kreka. On je gotovo v tej zadevi avtoriteta, katerega misli so merodajne tudi v tem. On je prerodil slovenski narod doma, zato morajo biti njegova sredstva prava. Ta govor je govoril na III. kat. shodu v Ljubljani, 1. 1906, toraj na shodu, ko so se že krasno pokazali sadovi I. in II. kat. shoda. Toraj je govoril iz skušnjeh.

Govor se glasi:

Velikokrat se trdi, da so tisti časi, ko je verska misel navdušila velikanske množice, da so zapustile svoj dom in šle žrtvovati vse sile tja v svete dežele in borit se zato, da osvobodijo svete kraje ter jih pridobijo krščanstvu, dandanes minuli in da verska misel dandanes nima več te moči, toda to ni res. Današnji katoliški shod pravi, da je verska misel še danes močna dovolj, da spravi ljudi na boj za sveto reč, da je močna dovolj, da jih pridobi za največje, najplemenitejše žrtve.

1) **To je prva misel, ki se danes ponuja, in, predragi moji, ta misel se mi zdi, da je zvezana z nameni našega katoliškega shoda.** Tisti časi, ko se je krščanstvo borilo nasproti Turku, tisti časi križarskih vojn spominjajo na naš čas. Takrat je po tej veliki manifestaciji vse-

ovsod se pokazalo novo bujno življenje, po prepiru se je naselil mir božji in v miru napredek, vzbudil se je ponos tudi nižjega ljudstva, smisel za pravico katere ima vsak človek, je rastle, ljudje so se jeli zavedati, da so pred Bogom vsi enaki in po enakosti je rastle tudi misel svobode. Jeli so se dvigati tlačeni stanovni, najprej kmetski stan, potem mesta in začelo je cvesti blagostanje široko po krščanski zemlji. Prišla je misel za splošno korist, ljudje so spoznali, da je potrebno, ako hočejo velike stvari doseči, da se zvezujejo drug z drugim in hodijo močni za skupnim ciljem. Majhne misli, malenkostne stvari so pustili in tako postali sposobni, da so ustvarili to veliko krščansko omiko, katere sadove uživamo mi.

In podoben je tisti čas našemu času. **Te velike verske manifestacije, naj si bodo katoliški shodi ali druge vrste manifestacije, kakor se velikokrat pojavijo med versko prebujajočim se ljudstvom, spominjajo na velike manifestacije, ki so se vršile ob križarskih vojnah.** In tudi sadovi prebujanja verske ideje so tisti. Tudi danes najprej vidimo, da se vsled teh shodov, zlasti tako imenitnih in velikih, kakor je naš današnji slovenski katoliški shod, mir seli med ljudi. Jaz dobro poznam slovensko ljudstvo, dobro poznam njegove vrline in hibe, odkrito pa na podlagi večletnih izkušenj priznavam, da je ni rane, ki bi bila tako globoko ranila dušo našega ljudstva, kakor rana medsebojnega sovraštva in prepira. Pravim, nobena druga stvar ni tako huda

— govori in očita se ljudstvu marsikaj in dostikrat brez vzroka — ampak vir vsemu zlu je medsebojno sovraštvo med ljudstvom. V vsaki najmanjši vasi, ako vidite, da se sosedje ne razumejo, nastajajo dolgotrajne pravde, ki uničujejo blagostanje, nastaja sovraštvo med moškimi in ženskami, ta največja kuga, ki se mora zatreti in odpraviti iz naše srede, predno postane ljudstvo sposobno za napredek. In za tak božji mir, med katerim se pozabijo ti malenkostni prepiri ta nasprotja, ki temelje večinoma v teh razmerah, v katerih tičijo naši ljudje, ni boljše ga sredstva, kakor tako velika verska manifestacija, kakor je današnji naš shod. **Prepričan sem, dragi moji, da vsak tak velik shod odluči nekaj tistega majhnega, zastarelega, zakotnega blata z ljudi in jih v tej veliki množici dvigne iz prahu do višjih smotrov, do plemenitejših čutil, da pozabijo na svoje malenkostne prepire, in ko pridejo domov, je mir in mir pa je podlaga napredku.**

2.) Drugi sad, ki ga bo rodil **katoliški shod** in ki globoko posega v socialno življenje našega naroda, je **smisel za svobodo in enakost**. Dragi moji, revež v očeh tega sveta ne velja nič, kakor ni veljal nič v časih pred Kristusovim rojstvom. Ob katoliških shodih sploh ob vsaki veliki manifestaciji verske misli dobi pa tudi revež neki viden prostor, svoj enakopraven prostor. Poglejmo to, kar imamo mi na Slovenskem. Kdo nam je ohranil našo domovino? Revež, naši reveži, revni naši kmetje. (Pritrjevanje.)

Kdo nam vzdržuje našo omiko? Revež. Kdo našo umetnost? Zopet revež. Kdo vzdržuje naše cerkve? Revež. Kdo je naredil ta shod? Reveži. (Pritrjevanje.) Revščina slavi svoje zmagoslavje ob vsaki manifestaciji verske misli in čim bolj globoko čutenja je manifestacija, tem bolj se dviga moč reveža. Katoličanstvo daje revščini nepopisen sijaj, daje jej moč, daje jej upanje. Drugod tudi vabijo reveže v svojo sredo, imajo pa zanje le to, da jim pravijo: Umri, ali pa: Pojdi in se pobij s

svojimi nasprotniki! Nasprotnik jih pomajnuje, češ, tem ložje jih bo zato pridobil. Nimajo zanje drugega, kakor silo; sila ima sicer krute posledice, toda sila, kjerkoli se gre za telesno silo, je na prodaj, kdor več plača, ta jo ima. Revščina pa, ki je zbrana v naših vrstah, ni na prodaj, mi nismo na prodaj! (Burno odobravanje.)

3.) **Daljni veliki sad katoliških shodov**, ki bo brez dvojbe tudi vzrastel iz našega katoliškega shoda, je **pa razširjenje duševnega obzorja**. Najhujše je govoriti s človekom, ki ne vidi dalje, kakor do meje svojega posestva, najhujše je občevati s človekom, ki preko sten svojega doma nikamor ne zna. Gorje tistim, ki presojajo ves svet samo z vrha domačega zvonika, in ta omejenost se drži takih ubogih ljudi, kakor smo mi. Za nas se nikdo ni brigal in dasi je pripravna naša zemlja za vsak napredek, smo zaostajali, ker se med seboj ne poznamo. Celozobrazenci naši so taki, da drže glave v pesek, in nečejo spoznati, kako revni so, nesposobni za vsak boj, za vsako trezno delo, ako se ne zvežejo z dugimi in ne zapuste pota tiste nesrečne, omejene, zakotne, separatistične revne politike. (Viharno odobravanje.)

Katoliški shod nam odpira nova vrata, mi gledamo po celi svoji domovini, gledamo na Hrvaško, Češko, Moravsko, in preko katoliškega shoda gledamo še gori v sveta nebesa, v naš pravi dom, in tako se raztegnejo naše puničice in mi vemo, da je naš dom velik in širok, in tako se nam širi um in srce in mi čutimo, da smo za veliko in težko delo sposobni. (Viharno odobravanje.)

4.) **Vzbudi se nadalje pri manifestaciji verske misli tudi smisel za skupno delo**. Posamezni človek more imeti samo majhne cilje, koder pa gre za velike cilje, treba združene armade, in čim višji so cilji, tem večja mora biti armada. Katoliška vera nam s svojo družbo venomer kliče v spomin to resnico, venomer nas uči, da ni mogoče, velikih, močnih zvez,

in katoliška cerkev nas pri tem nči, da stoje zveze ljudi, ki hočejo doseči velike stvari, tako trdno, tako krepko, da morajo obstati v vseh razmerah. V tem tiči boj med cerkvijo in državo, zato ker ima cerkev v sebi združene moči, kjer si bodi obstoji. Ravno ta moč pa bode njene nasprotnike, v tem tiči njena premoč, od nje pa naj se vsi učijo; vsak stan, kateremu se gre za osvobojenje, bi moral videti v katoliški cerkvi najboljšo šolo vsake organizacije, katoliški shod pa pod svoje okrilje jemlje ne samo boj za Boga, ampak tudi boj človeka za njegove človeške pravice, boj za njegov obstoj, za vsakdanji kruh, za napredek, za duševni in gmotni napredek. Na ta način potem pri posameznikih, ki se udeležijo katoliškega shoda, vzraste zavest: Naši cilji so visoki, vzvišeni, lepi, ampak zvezani so med seboj, zvezani z najvišjim ciljem, ki sega iz zemlje v nebesa in pri tej zavesti vsak posameznik, ko se vrne na svoj dom, tem uspešnejše, tem bolje dela v svojih ozkih razmerah zase in za sodruge.

Delo za skupno stvar, to delo je tudi klic nekaterih nasprotnih strank. Tudi stranke izven krščanskih so spoznale resnico, da se brez skupnega dela ne da nič doseči, toda te nasprotnne stranke imajo za navodilo, kako naj se pride do skupnega dela, prazne besede. Socijalisti pravijo: Počakajmo skupne države, počakajmo, da bo ves svet, vsa zemlja v rokah proletarijata, da pade zasebna last, da bo organizirana država, katero bomo vladali vsi.

Kaj naj rečem nasproti temu vprašanju? Socijalizem, katerega uči socialna demokracija, so sanje. Socijalizem, kakor ga uči socialna demokracija, je nemogoč že zaradi tega, ker se njegovi cilji končajo na tem svetu. Socialna demokracija zahteva od svojih ljudi največjih žrtev, da same sebe darujejo popolnoma celoti, da se odreko pravicam svoje osebnosti in postanejo samo majhni koleščki v velikanski verigi splošnega človeštva, ne odgovarja pa na najvažnejša,

na najvišja vprašanja življenja: Kaj bo pa potem z menoj, ko telesnost odpade, ko se poslovim od tega sveta, kaj je onstran te zemlje? Socijalizem, materializem na to nima odgovora in zato ni sposoben, da bi za dalje časa imel človeštvo v sponah.

Naj pri tej priliki omenim, da tudi v socialni demokraciji gre stvar na bolje. Res je, še vedno proglašajo načelo: Vera je zasebna stvar, in v resnici tudi voditelji po tem načelu delajo. Pozabiti pa ne smemo ene stvari. Socialna demokracija se je pričela na Nemškem in tam je protestanstvo v večini. Protestantovske verske družbe so pa popolnoma v rokah države in ker je videlo delavstvo v državi zaveznico kapitalizma, ker jo je torej videlo kot svojo nasprotnico, zato je tudi v cerkvi, zvezano s te državo, videlo svojo sovražnico. To je bil prvotni povod, da so delavci začeli vpiti: Vera je zasebna stvar, in da so zahtevali: Cerkev se mora ločiti od države. To geslo je torej v svojem začetku bilo cerkveno-politično, ne pa v bistvu protiversko. Pač pa so pri nas pozneje socialno-demokratski voditelji šli do skrajnosti in danes bijejo naravnost boj ne samo proti veri in cerkvi, ampak proti Bogu samemu. Vendar pa med socialno demokracijo samo se širi vedno bolj misel, da je njih organizacija strokovna, da je treba stanovskega združevanja, in to stanovsko združevanje, ki meri na to, da se delavstvu v gotovem času, za gotove kraje izboljšajo razmere, je nasprotno vsakemu verskemu boju. Ako bomo mi tihi in se ne bomo gibali, potem je mogoče, da tudi v teh zaspanih socialno-demokratskih četah, katerim pojejo, da je vera zasebna stvar, dalje časa ostane zmedenost, če pa zavestno pokažemo povsod svoje versko prepričanje, ko delujemo v korist ubogega ljudstva, potem sem prepričan, da ta laž, ki je preslepila srca socialno-demokratskih strank, kmalu izgine in da bomo kmalu mogli govoriti o boljših časih ter dobili ljudi, ki bodo spoznali, da je neum-

nost in vnebovpijoča krivica, tirati delavske organizacije v boj proti veri. (Burno odobravanje.)

5. Druga misel, ki združuje ljudi, je misel humanitete, človečanstva. Ljudje smo vsi, pomagajmo drug drugemu za skupno delo primimo in bojujmo se za čast človeške osebe, pravijo. Temu nasproti moram reči: Nobena humaniteta ni mogoča, kjer ne poznajo ideala človečanstva, ki presega čas in vladuje večnost, koder se ta ne pozna, se tudi ne pozna, kaj je človek, in ne more poznati, kaj smo dolžni človeku. Zato lahko rečem, misel za skupno delo je mogoča po katoliških načelih in tudi tam je duh te cerkve ostal, v kolikor so si ohranili smisel za pravo uspešno skupno delo.

Slišala se je večkrat že beseda, da smo mi Slovenci hlapčevski narod. Ločili so narode v gosposke in hlapčevske. Kakor se razvijejo razmere danes, lahko rečem, ko toliko ponosnih mož na celem Slovenskem ve, kam gredo: Mi smo gospodje. (Burno odobravanje.)

Razloček med gospodi in tlačani, med gosposkimi in tlačanskimi sloji, ta razloček izvira iz srednjega veka. Gospodje so se imenovali tisti, ki so imeli v rokah skrb za splošni blagor. Gospodje so bili tisti, ki so skrbeli za to, da se je na vseh straneh ohranil mir in red. Danes moram reči, kakor se je razvilo demokratično načelo: Ljudstvo, v tvojih rokah je sedaj to, kar je svoj čas imela v rokah gospoda, sami o teh rečeh odločujete, in zato lahko rečem: Gospodje ste. Bilo je prejšnje čase, da se je reklo: Graščak je veren, katoličan je, zatoraj so tudi kmetje verni. Danes se je stvar obrnila, ljudstvo je verno in zato bodo tudi gospodje morali spoštovati to vero njegovo. (Burno odobravanje.)

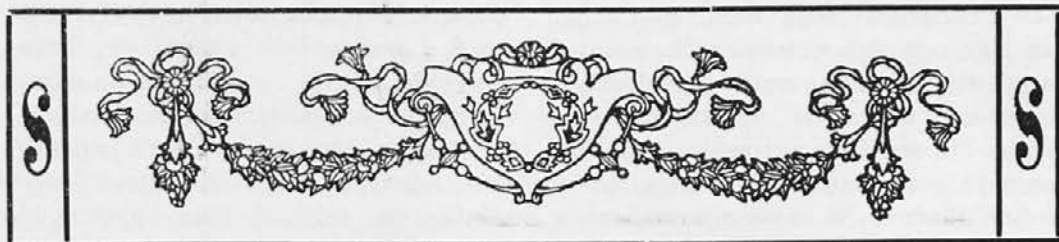
Mi poznamo samo enega gospoda v sebi in nad seboj, in te je naša vest, naša poštena katoliška vest, in ta vest, to je naša pamet, razsvetljena po naukih naše vere, in te svoje pameti ne damo nikomur. Mi se zavedamo, da imamo isto

pamet, katero ima z nami vred nad 550 milijonov ljudi na svetu, ki verujejo v Kristusa, da imamo isto pamet, katero ima nad 270 milijonov ljudi, ki časte v rimskem škofu Kristusovega namestnika, in to svojo pamet, katero so nam vzgojili naši predniki, to svojo pamet hočemo ohraniti in skrbeti za to, da bo naša mladina za nami imela ravno tisto pamet. Zato prihajamo danes in manifestiramo ne za svobodno misel, ampak za pametno misel. (Odobravanje.)

Danes lahko rečemo, da se bije nekaj boj med cerkvijo in med fabriškimi dimniki. Dimniki in tovarne, te vedno več ljudi uslužbujejo podse in vmes med zvonjenje zvonov, ki vabijo vernike v cerkev, se čedalje pogosteje sliši tisto pusto, mrzlo, bolešno, divje žvižganje parnih strojev. Kadarkoli pogledam dimnike v industrijskem kraju, se mi zdi, da tistim ljudem, ki v tistem dimu živijo, ta dim pomenja izgubljene nade, pokopano srečo, tisti divji žvižg pa obupne vzdih njihovih src "Trpi in umri", pravi dim, križ na naših cerkvah pa nam pravi: "Delajte, molite in živite". (Buro odobravanje.)

Ob katoliških shodih, ob manifestacijah katoliške misli, tako sijajnih, kakor je današnja, zažari oko tudi ubogemu trpinu, glavo dvigne kvišku, oči mu prodro proti nebesom, čuti se brata med brati, zaveda se svoje moči svojega dostojanstva in z veseljem upanjem na boljše čase, ki jih bo dosegel s krepkim, vztrajnim delom, gre nazaj na svoj dom.

Govori se dostikrat: delajmo za narod. Kako silno povdarjajo to besedo ravno tisti, ki najmanj delajo, ki nič drugega ne store, kakor da z lažmi hočejo sovraštvo sejati proti nam. Mi smo v zavesti resnice in zato smo brez sovraštva, moči pa imamo dovolj, da se branimo. Nasprotniki pa imajo eno veliko napako, namreč, premalo jih je. Delajmo za narod, pravijo, jaz pa pravim: Tukaj je narod — delajmo! (Gromovito dolgo trajno odobravanje in živio-klici.)

DVE NOVI MAŠI.

Kako ponosna so amerikanska društva in mesta na svojo "service flag." Kolikor več zvezdic nosi ta zastava, toliko ponosnejši so nanjo. Vsaka zvezdica namreč pomenja junaka — mladeniča, ki se boju-

Dve slovenski župniji sta letos razobesili tako Krsitusovo "service flag", oziroma jedna je všila na njo novo zvezdo. In ti dve župniji sta Lorainska, Sv. Cirila in Metoda in Clevelandska Sv. Vida.

NOVOMAŠNIK REV. ANTON BOMBAČ.

je za vzvišena načela svobode in demokracije.

Enako in še bolj ponosna je pa tudi vsaka župnija, ako more razobesiti tako "service flag" za vojake Kristusove — za one, ki se posvete kot duhovniki Bogu in njegovi cerkvi.

Obe sta imeli srečo spremiti po jednega izmed svojih mladeničev, ko je odhajal pred oltar Gospodov — kot vojak Kristusov, kot novomašnik.

Obe župniji sta skušali ta dan kolikor mogoče proslaviti in narediti v resnici dan slavlja in radosti.

Če je bila kdaj nova maša za župnijo dan slavlja in dan veselja, je to gotovo dan veselja in slavlja za naše amerikanske slovenske razmere in splošne razmere sveta. Da se danes, pri tolikem zaničevanju in sramotenju duhovskega stanu še dobi mladenič, ki se v svojih najlepših letih odloči za ta zaničevani in težki stan, je gotovo veliko. Da je to dan veselja za vse verne kat. Slovence, je umlji-

Rev. A. Bombač, je imel novo mašo 25. maja v Lorainu Ohio, v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Cerkev je bila krasno okrašena z lepimi cveticami in ameriškimi narodnimi zastavami. Pred cerkvijo je stal lep napis, ovit s zelenjem, "Novomašnik pozdravljen!" Od župnišča do cerkve, koder se je pomikala pred mašo častita duhovščina v sprevedu, so delali šolski otroci špalir. Ko je novomašnik

NOVOMAŠNIK REV. ANTON PRINČIČ.

vo, ko vidijo, da vse to peklensko delo nekaterih narodnih sleparjev ni še zatrlo med našimi mladenči vseh poklicov, da se še kar množi četa Kristusovih prvobojevnikov! Zato sta bili obe sv. novi maši krasna in lepa dogodka, ki bosta ostala dolgo v spominu vsem župljanom.

stopil v cerkev, zapeli so pevci ono mično "Novo-mašnik bod' pozdravljen!" Pred oltarjem je najprej mala družica Zore pozdravila novomašnika in mu izročila velik šopek cvetic. Pri sveti maši so cerkveni pevci krasno proizvajali latinsko mašo. Pevcem kakor organistinji mora-

mo častitati, tako lepo so peli. Slavnostni govornik je bil stric novomašnikov, Rev. P. Kazimir O. F. M. — Po maši je novomašnik podelil navzočim svoj novomašniški blagoslov. — Popoldne se je vršil slavnostni obed v dvorani g. Viranta, katerega se je udeležilo nad sto gostov. — Pri tej priliki se je spregovorila marsikaka krasna beseda. — Slovesnosti so se udeležili poleg domačega g. župnika Rev. A. Berka, ki je vso slovesnost krasno uredil, tudi še Rev. Jos. Oman iz Clevelanda, (Newburgha), Rev. Jos. Škur iz Collinwoda, ki je novomašnika presenetil s krasno spominsko brošurico, katero so dobili gostje kot spomin na to slavnost, — Rev. J. Novak od Sv. Vida v Clevelandu in več tujih duhovnikov in bogoslovcev. Med gosti iz Clevelanda so bili zlasti g. Anton Grdina z gospo soprogo, g. A. Virant iz Loraina in g. Jos. Sve-te tudi iz Loraina.

G. novomašnik je bil rojen na Rakeku pri Cirknici. Kot prav malo dete je bil s stariši v Braziliji dve leti. Kot osemleten deček se je vrnil v stari kraj, kjer je hodil v šolo v Kamniku in v škofovih zavodih. Po četrti šoli je prišel sem v Ameriko. Tu je skončal kolegij v Ind. modroslovje v Rochester N. Y. in bogoslovje v semenišču St. Mary's v Clevelandu. V mašnika je bil posvečen 24. maja v stolnici sv. Janeza v Clevelandu.

V nedeljo, dne 2. junija je imel prvo sv. mašo v cerkvi sv. Vida rojak Slovenec **Rev. Anton Prinčič**. Gotovo bo zanimalo cenj. bralce, da podamo v kratkem njegov življenjepis.

Rev. Anthony Prinčič je bil rojen 21. maja leta 1892 v Ljubljani, štv. 10 Zalo-karjeve ulice. Po dovršeni ljudski šoli na Ledini v Ljubljani je vstopil v prvo državno gimnazijo, kjer je izdelal 4 nižje šole. Leta 1907 je prišel s svojo materjo, bratom in sestro v Ameriko k očetu, ki je že del časa bival tukaj. Pod varstvom č. g. Ponikvarja se je učil jedno

leto angleščine, ter na to v treh letih dovršil svoje študije v St. Ignatius Collega v Clevelandu. Nato je vstopil v St. Mary's semenišče v Clevelandu. Tu se je prehladil in koncem letnih počitnic se ga je prijela jetika. Vendar pa je dobil povelje od častitega škofa iti v semenišče v Rochester, N. Y., je šel tja dasiravno mu je njegov družinski zdravnik Dr. Seliškar odsvetoval. Seveda v desetih tednih se je moral povrniti nazaj v Cleveland, odkoder je bil primoran iti v Warrensville sanatorium, kjer se je v 20 mesecih z božjo pomočjo toliko pozdabil, da je lahko dovršil svoje študije v St. Thomas Seminary, Denver, Colo., kjer je 21. marca postal subdiakom, in 25. maja je bil posvečen v mašnika v škofijski cerkvi.

Njegova mati preje Ana Komljanec, je bila rojena 17. novembra 1865 v Bučki na Dolenskem, njegov oče pa v Trebeljnem na Dolenjskem 17. novembra 1861. Oba sta živela v Ljubljani od svojih mladih let. Nadalje ima tudi dva brata Augusta in Louisa in sestro Ano omoženo Znidaršič.

Le eden njegov stric je tukaj v Clevelandu, Florjan Prinčič.

Drugo njegovo sorodstvo je na Dolenjskem. Dva sta duhovnika, Anton Komljanec, župnik na Dolenjskem, in Janez Komljanec, profesor katehet, na Dolenjskem.

Obema mladima gospodoma novomašnikoma izrekamo naše prav iskrene častitke in jima želimo obilo pomoči in milosti božje za njih težko in truda polno delovanje v vinogradu Gospodovem! Težko delo jih čaka! Vendar Bog bode z njima! Vse bode lahko, vse bode šlo! Pogum in junaštvo in zaupanje na Boga. — Oba mlada gospoda prosimo, naj ostane-ta naklonjena tudi našemu listu in našim podjetjem in da naj nam pomagata razširjati dobro berilo kjerkoli jih bo-de cerkvena oblast nastavila.

Živela!

NAŠIM SOCIJALISTOM V PREVDAREK.

Srce je moralo igrati veselja vsakemu zavednemu katoličanu po celih Združenih državah, ko je čital krasno resolucijo s katero sta naš parlament in senat prosila predsednika Wilsona, da naj razpiše poseben dan molitve za zmagoslaven mir. Še krasnejše so bile besede, s katerimi je potem predsednik Wilson razglasil Decoration Day za ta namen.

Komentarja k tem krasnim besedam ni potreba. Vendar dve stvari pa moramo pribiti.

1. Zastopniki največje in najmodernejše države na svetu, države kjer vlada popolna svoboda tiska in govora, so v najmodernejšem času priznali svojo vero v Boga, priznali našo odvisnost od tega Boga in potrebo ponižne molitve k njemu za pomoč

Najmogočnejši vladar najdemokracije, največji mož, kar jih pomni zgodovina — predsednik Wilson — pa prosi svoj narod: Ljudje, grešili smo! Kazen smo zaslužili in kazen je prišla. Spoznajmo svoje grehe, obžalujmo jih, naložimo si spokorna zadostilna dela: post in zatajevanje in premo Boga usmiljenja in odpuščanja."

To ni več brezversko, to je pristno katoliški nauk in katoliško prepričanje.

2. Sedaj pa primerjajmo to resolucijo našega kongresa in senata in to deklaracijo Wilsonovo s pisanjem naših protiverških listov: Glas Svobode, Prosvete, Proletarca, Slovenije, Časa in dr.

"Samo nezavedna masa veruje v Boga."

"Samo neizobraženi ljudje verujejo!" "Vera v Boga je samo farški humbug in business!" "Slovinci so verovali samo, dokler so jih duhovniki držali v srednjeveški temi." "Samo prismojenci verujejo." — S takimile in enakimi frazami sleparijo nezavednega slovenskega proletarca.

Slovenski delavec, ali ne vidiš, kje je resnica? Ali ne vidiš, kako te za nos vodijo? Ali ne vidiš, za kako neumnega in prismojenega te imajo, da ne boš sam spoznal resnice?

Veliki možje ti kličejo: "Bog je! Molimo! Prosimo ga pomoči!" Duševni revčeki, falirani študentki, ki so radi svojih plitvih možganov lopnili v šoli, da so morali šolo obesiti na klin, ki so ravno toliko študirali, da nič ne znajo, ti pa trdijo, da ni Boga. Komu boš verjel?

Če imaš le še košček zdravih možganov, če si le vsaj še malo zmožen sam misliti — potem ti ne bode težko najti resnice.

O, ne, ne! Sto Kondratov, Kristanov, Zavrnikov, in enakih bratov: naj kriči: ni Boga, naj ga pišejo z velko ali z malo začetno črko ali magari brez začetne črke — odpravili ga pa niso. U. S. senat in U. S. kongres in U. S. predsednik in cel nad stomiljonski narod kriči njim nasproti: Bog je! Molimo! — Grešili smo! Priznajmo in prosimo odpuščanja! — Delajmo pokoro! —

In to kriči cela narava, vesoljno stvarstvo in — naš lastni razum!

"Samo norec je rekel: ni Boga."

"Jaz sem vinska trta in vi ste mladike." rekel je gospod Jezus. Kakor mladika dobiva vso svojo moč le od trte, tako mora človeško srce, človeška duša dobiti vso moč le od Jezusa. "Brez mene ne morete ničesar." "Milost božja je k zveličanju neobhodno potrebna, tako da brez milosti božje ne moremo nič dobrega storiti in ne zveličani biti." Zato je pa veliki sv. Pavel vskliknil: "Vse premorem v Njem, ki me krepi."

Zato pa je gospod Jezus vstanovil zakrament sv. Rešnjega Telesa, da bi bil naš "angelski kruh," "kruh iz nebes," "ne kakor mana, temveč kot kruh življenja." "kruh, ki ima vso sladkost v sebi." "kruh ki je moč apostolov," "hrabrost mučencev" "iz katerega rastejo čiste, deviške duše."

Zato pa je pogostno sv. obhajilo, pogostno prejetje sv. zakramentov edini pogoj stanovitnosti v dobrem, hrabrosti v križih in nadlogah, poguma v težavah. V pogostnem svetem obhajilu so mučenci zajemali svoje nadzemsko junaštvo. V pogostnem svetem obhajilu so sv. ozna-

njevalci evangelija zajemali svojo vstrajnost. V pogostnem sv. obhajilu so spokorniki dobivali tolažbe. V pogostnem obhajilu so čiste duše dobivale varstva in protistrupa proti gnjilobi nečistega ozračja slabe družbe in slabih zgledov.

Če pa je pogosto prejetje sv. obhajila bilo kdaj potrebno, potrebno je danes, potrebno je med nami ameriški Slovenci.

Kako opešajo versko in moralno naši rojaki po naselbinah brez svoje cerkve, kjer ne morejo sprejemati pogostnega sv. obhajila. Kako se ohlaja njih srce od leta do leta, kako slabi njih vera, kako omahuje njih poštenje, njih versko pričanje. In to drugače biti ne more! "Brez mene ne morete ničesar storiti," govori večna resnica.

Jej samo enkrat na teden! Ali boš mogel delati? Ne! Omagal in opešal boš. Telo potrebuje kruha, vsa danjega kruha. Enako mora opešati v dobrem tudi duša, ki ne prejema pogosto sv. obhajila.

In, krščanska mati, ali ti tega ne veruješ? Da, veruješ in veš, kaj ti je Jezus v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Tvoja vest, tvoje srce, tvoja revščina, tvoji križi in tvoje težave, ti kličejo po pogostem sv. obhajilu. In vendar, zakaj ostajaš po celo leto brez sv. obhajila? Vidiš, tvoja lenoba je to. Nemarnost je tega kriva. Zato pa treba neke vezi, ki mater priveže na tabernakelj, treba ji nekega dobrega prijatelja, ki jo prisili in privabi pogostejše k mizi Gospodovi in to je — društvo krščanskih mater. Le po enkrat na leto so šle matere k sv. obhajilu, dokler se ni to društvo ustanovilo. Od tedaj pa gredo po sedemkrat ali še večkrat. Zakaj? Društvo jih privablja. Kolike važnosti je toraj društvo krščanskih mater tudi iz tega stališča.

O kako lep je prizor, ko kleči pobožna mati pri obhajilni mizi in se združi v tako skrivnostni zvezi s svojim Gospodom in Jezusom.

Mati, ali ti vzgajaš otročiče za se? Ali misliš, da ti bodo tvoji otroci, kdaj povrnili, kar si ti za nje storila? Ne! Nikdar. Dokler so otroci majhni in si sami ne morejo zaslužiti, ne morejo sami za se skrbeti, ostali bodo pri tebi. Na stara leta pa? — Ostala boš njbrže sama!

Ne, otroci niso last starišev, temveč so lastnina božja. Bog jih da starišem samo za njih otroška in mlada leta v oskrbo in vzgojo.

Zato je pa vse delo dobre matere za Boga. Celo njeno življenje je samo služba Bogu! Kako lahko zakliče vsaka mati z Marijo: "Glej, samo dekla Gospodova sem!..."

In ko gre toraj mati k sv. obhajilu o

kako ljubeznjivo združenje je z Bogom, za čigar neumrjoče duše se mati trudi, trpi in žrtvuje.

Pri sv. obhajilu se združi božje z materinem srcem. Pač pa ne more drugače kakor da greje. In kdor se tišči peči, se ogreje. Tako pogostno sv. obhajilo ogreva materino srce v ljubezni in zvestobi do Boga, da more potem vstrajati v težkem svojem poklicu, da more potem sama ogrevati svojo družino v tej ljubezni.

O kolike važnosti je torej pogostno sv. obhajilo za vsaka našo mater!

Zato pa, kolike važnosti je tudi društvo, ki ima namen matere voditi k pogostnim svetim obhajilom.

Zato, krščanska mati, ako še nisi v materinem društvu, pristopi!

Ako si v društvu, nikar nobenega skupnega sv. obhajila ne zamudi!

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

V. Thomas W. Va. je obiskal rojake za velikonočno spoved Rev. P. Kazimir O. F. M. — Žal, mudil se je pre malo časa med nami. Vendar upamo, da letos še enkrat pride. — Tu se je vstanovilo novo žensko društvo in se priklopilo narodni Jednoti. — Čudom se čudimo temu, ko vemo, da je v društvu velika večina katoliško zavednih žen. Žene, to ste naredile jako narobe. Ali ne veste da v Ameriki velja: "Povej mi v kakem društvu si, v kaki Jednoti, pa ti bom jaz povedal, kdo si?" Katoličan spada samo v katol. društvo. Čast in priznanje pa dajemo onim trem ženam, ki so svojemu brezverskemu prepričanju na ljubo bile pripravljene raje ne stopiti v društvo kot pa stopiti v katoliško. Zato so pa tri (reci in piši tri) žene zmagale 9 drugih — katoliških. Čast brezverskim, pomilovanje katoliškim!

Društvu Sv. Vida štev. 25 K. S. K. J., ki je o priliki neosnovanega in nesrečne-

ga napada na Zvezo Kat. Slovencev, dalo duška svojemu užaljenemu čutu in na pristojnih mestih protestiralo, se tem potem prav iskreno zahvaljujemo. Možje, tako je prav! Vi sami se potegujte za svoja verska načela! Pri vsaki priliki in proti vsakemu se nevstrašeno in odločno potegnite! To je dolžnost, pa tudi čast katoliškega moža. Potegnite se za one, ki se izpostavljajo za dobro stvar, za vaše svetinje in jih branite, ko bodo radi njih možatega nastopa napadani. — Enako se zahvaljujemo tudi društvu Sv. Jeronima v Canonsburgu, možem v Chicagi in vsem drugim številnim našim prijateljem, ki so se potegnili za resnico in pravico. — Brošurica "Od srca do srca" je zadela naše razmere v živo. Vzela je misli iz srca vseh dobrih in zavednih slov, duhovnikov in lajikov. Dala je edino v spešno zdravilo za rane našega naroda, katera se bode moralo vporabiti preje

ali sleje. Dal Bog, da ne prepozno! Ta žalosten slučaj pa samo kaže, koliko bo-
de še treba delati in navduševati in doka-
zovati, da bomo oči odprli tudi najbolj
zaslepljenim in navdušili najbolj lene.—
Toraj, Bog vam plačaj! Zveza Vam je
hvaležna! —

Za Zvezo Katol. Slovencev
Tajnik.

Newburgh Cleveland. O. — 25. maja je
bil slovesen sprejem novih članic v deklis-
ško Marijino družbo. Sprejetih je bilo
12 članic! —

Lead, So. Dak. — Tukajšne Slovence
in Hrvate je obiskal Rev. J. L. Zaplotnik,
župnik iz So. Omaha Nebr. da jim je dal
priložnost opraviti velikonočno dolžnost.
Bil je v Black Hills, v Lead, v Terry in
Trojan. V Lead je pridigal v stolnici,
kjer je bil dolga leta škof naš rojak Rt.
Rev. J. Stariha. Rojaki so hvaležni bla-
gemu gospodu za njegov trud.

V **Chicago, Ill.** je župnija Sv. Štefa-
na praznovala svojo dvajsetletnico ob-
stanka, 30. maja, na Decoration Day. Sla-
vnostni govornik je bil naš splošno pri-
znani najboljši govornik, Rev. J. Plevnik,
Jolietški slov. župnik. Več o tej slavno-
sti pri drugi priliki, ko dobimo več sporo-
čil. — Č. g. župniku Rev. A. Sojarju, ka-
kor celi župniji naše iskrene častitke k
tej krasni slovesosti. Bog Vas blagoslo-
vi!

La Salle. — Zidava nove cerkve krep-
ko napreduje. V najkrajšem času bode
cerkev slovesno blagoslovljena na veliko
veselje in ponos dobrih La Salskih roja-
kov, ki niso mislili, da bi tako hitro do-
bili toliko zaželjeno novo hišo božjo. Ven-
dar navdušeni in požrtvovalni g. župnik
Rev. Fr. Šaloven je mož žrtev in mož ene-
rgije in nova cerkev — stoji!

**Društvo Najsv. Imena v Forest City,
Pa.** si je izvolilo sledeči odbor:

Duhovni vodja: Rev. Jos. Tomšič.

Predsednik: Frank Pancar.

Podpredsednik: Anton Zalar.

Tajnik: Peter Srnovršnik.

Blagajnik: Frank Vavtar.

Delegatje: Rev. Jos. Tomšič, Ignac
Pancar.

Marshal: John Sever.

Seje bodo vsak četrti mesec, t. j.
prihodnja meseca julija na 3. nedeljo.

**Čas za nabiranje udov za knjige Zveze
Kat. Slovencev** se bliža h koncu. Samo
do konca tega meseca je še čas poslati
udnino — t. j. znesek \$1.00 in 10 centov
za pošiljatvene stroške četverih krasnih
knjig, katere dobe udje kot letno nagrado.
Če še nisi poslal pisma, vsedi se in takoj
piši, da ne bo prepozno in pride tvoje ime
v "Imenik."

Brooklyn, N. Y. — Lepa slavnost se je
izvršila na Decoration Day v cerkvi Ža-
lostne M. B. na Morgan Ave. Ta dan
je bila slovesno blagoslovljena nova za-
stava možkega društva Najsv. Imena. —
Brooklynsko društvo Najsv. Imena je bi-
lo prvo popolnoma slovensko možko dru-
štvo Najsv. Imena, katero se je v Ameri-
ki ustanovilo. O tej slavnosti bomo več
poročali prihodnjic. Za danes le toliko
omenjamo, da je to v čast naselbini in
društvu.

**Odlomek iz pisma znamenitega slovenske-
ga duhovnika in misijonarja.**

Ave Maria je res prav dobra; je že skrajni
čas, da se odpadlim sinovom katoliških mater
malo na prste stopi. Le tako naprei, možje
— le trančirajte jih! Malo boli, vendar gnila
rana se mora izrezati, če hočemo ohraniti ce-
lo telo. S spoštovanjem Vaš iz srca — —P.
Vencel. O. S. B. Peru, Ill.

Cloquet, Minn. — Prejel sem lep dar za In-
dijanske misijone od Mrs. Kuhel iz Clevelanda.
Hvala blagi dobrotnici in Vam za Vaš trud in
zanimanje za moje revne Indijance. Grand
Portage cerkvice moram na vsak način popra-
viti. Delo bode stalo nad \$300.00

Lepo znamenje za Vas je, da Vas nekateri
rojakov preganjajo in obrekujejo. Vsaj so še
Gospoda Kristusa. — Vi pa le tako naprej! —
zdravstvujte! Vaš (Rev.) Simon Lampe O. S.
B.

Cleveland Ohio. Velečeni gospod urednik:
— Podpisani Vam pošiljam naročnino za dva
nova naročnika in sicer za enega dosmrtnega
in enega celoletnega in to kot odgovor na na-
pade na Vaš list in Vaše delovanje od strani
brezvercev in narodnih zapeljivcev. Rojaki,
preč s takimi listi, ki sramote našo vero in
našo duhovščino. Pozdravljam vse naročnike
tega lista!

John Intihar.

Nova slovenska cerkev Sv. Petra in Pavla v Omaha Nebr., v kateri se je služila prva sv. maša na velikonočno nedeljo. Rev. J. L. Zaplotnik, znani slovenski zgodovinar in pisatelj se veliko trudi in žrtvuje za napredek svoje župnije, za kar so mu župljani iz srca hvaležni.

Frontenac, Kans — Kako hitro nas je zapustil lepi maj. Vse tako hitro mine! — Tu smo imeli Rev. J. J. Peršeta iz Kansas City, ki so prišli k nam, da so nam dali priliko opraviti velikonočno svojo dolžnost. Bili so prvi nas od 21. do 23. maja. Dajali so nam krasne nauke v milem našem slovenskem jeziku. Tukajšnji rojaki in rojakinje so tako hiteli v cerkev poslušati besede božje. Iskrena zahvala gospodu Rev. J. J. Peršetu, ki so se prvi potrudili, da so nas obiskali. O, ko bi naša naselbina imela takega slovenskega duhovnika, potem bi gotovo precejšnje število rojakov ne bilo tako pozabilo na svojega Boga, kakor so. — Društvo Svetega Roka 132 K. S. K. J. ima za svoje člane same dobre praktične katoličane, ki so vneti za vero in so vsi prišli in opravili svojo velikonočno dolžnost. Vrli Slovenci, delujemo, da bomo imeli tudi mi svojega slovenskega duhovnika, ki nam bode oznanjal besedo božjo v našem slovenskem jeziku. Če ga imajo duge naselbine, zakaj bi ga mi ne imeli. Pogum velja! Bodimo veseli, da smo katoličani in to vero ohranimo tudi svojim otročičem! Č. g. Rev. J. J. Peršetu pa želimo obilnega blagoslova iz nebes in ga prosimo, naj ne boče to zadnjič, ko so prišli k nam! Naj nas ne pozabijo! Prav prisrčno se jim zahvaljujemo za njih trud in njih prijaznost.

Mrs. Julia Markoviz.

Masroutah, Ill. Moram se tudi jaz oglasiti ker čital sem v časopisih nesramno obrekovanje napram Vam in katol. društvom, da ste tolikim nedolžnim otročičem odvzeli kruha. Dobro, zakaj pa niso tožili K. S. K. Jednoto, če se jim je godila krivica? Kako je pa ravnila S. N. P. Jednota, ali pravilno, ko ni hotela izplačati nekemu članu godpore, do katere je bil upravičen in je sodnija v Belleville morala posredovati, da je mož dobil svoj denar, za katerega so hoteli oslepariti? Kar nič se teh

napadov ne ustrašite in pojdite krepko naprej!
Naročnik.

Dragi Urednik:

Posim, priobčite nekoliko vrstic v naš prijubljeni list "Ave Maria." Že dolgo ni bilo nič slišati iz Springfieldske naselbine. Gotovo mislite da smo zaspali; toda nismo. Tukaj smo pred kratkim ustanovili "Slovanski klub," za mladeniče in dekleta vseh slovanskih narodov. Klub ima namen pomagati in delati z vso močjo za napredek naše slovenske cerkve sv. Barbare. Sedaj bomo začeli delati novo župnišče, katerega še nismo imeli in so morali naš gospod župnik stanovati v hiši, katera je bila pripravljena za č. sestre. 17 — 18 maja smo imeli mali bazar, pri katerem smo naredili čistejšega dobička blizu \$400.00

Moram omeniti, da se naš gospod župnik zelo trudijo za napredek naše fаре. Za tako lepi napredek se moremo zahvaliti tudi naši nebeški materi Mariji in vernim dušam v vicah za katere molijo naši mali šolarji vsaki dan. Meseca majnika smo imeli vsaki dan šmarjniško pobožnost in dne 31. maja je bil sklep s procesijo okrog cerkve. Dekleta v belih oblačilih so nosile lepo ovenčan kip Matere božje. Gospod župnik so imeli dve lepi prigidi, eno v slovenskem, drugo v angleškem jeziku. Potem so bile litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Tako smo vsi lepo vzeli slovo od naše nebeške matere za mesec majnik leta 1918. Ko sem začela pisati sem prosila za nekoliko vrstic. Sedaj morem pa končati. Bojim se, da bi moj dopis ne vzel preveč prostora. Pozdravim vse čitatelje Ave Maria, Vam pa gospod urednik obilo naročnikov.

Katherine Germovšek.

Chicago, Ill. Čitala sem v reviji "Čas" članek: Zgodovinska izjava in naši dodatki," kar ni nič drugega, kakor večkratno ponavljanje ene in iste stvari, katere smo že večkrat slišali iz ust g. Kristana.

Ker Slov. Narodna Zveza dobro napreduje, to grozno boli Kristana in Co. in hočejo na vsak način ustaroviti majhno boljše viko republiko z nekaj nemislečih Slovencev. Da ta družba še ni pomagala Slovincem, to vemo. Da pa vedno razdirajo, kar si poštenomisleči in za pravi napredek vneti možje ustanavljajo, je pač jasno, kakor beli dan. Surovi napadi na vse, kar ne tuli v njih rog je vse, kar imajo dosedaj pokazati. Krže piše v tem članku da nekaj poka, kar se je pa gospod zmbtil. Res je, da poka v uredništvih njihove male republike in to radi vrjamemo. Toda naj se še bolj jeze, resnica pa je in ostane, da je rešitev iz podhunskega jarma edinole v Jugoslaviji, ne v čikaški republikli.

S sesterskim pozdravom **Antonija Omerza.**

Dollar Bay, Mich. Cenjeni gospod urednik: — Ave Maria redno dobivam in ga vedno željno pričakujem. Tukaj nas je petnajst slovenskih družin, izmed katerih jih je šest naročenih na Vaš list. Pozdravljam vse naročnike Ave Maria po širni Ameriki. **Marija Mihelich**